

Onderwerp Begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2028
Versienummer 1
Dossiernummer 2901
D&H datum dinsdag 24 oktober 2023
Wijze agenderen Openbaar

1) Het gevraagde besluit

1. de begroting 2024, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen;
2. kennis te nemen van de meerjarenraming 2025-2028, zoals opgenomen in bijlage 1;
3. Het investeringsplan en het verzamelkrediet watersysteem aan te vullen met een bedrag van € 4.000.000;
4. het investeringsplan verzamelkrediet assetsysteem waterketen vast te stellen op een bedrag van € 52.200.000 voor de periode 2023 – 2026 en dit investeringsplan jaarlijks bij de begroting te herijken en aan te vullen met de volgende jaarschijf;
5. in het investeringsplan verzamelkrediet assetsysteem waterketen de projecten op te nemen welke vallen onder het investeringsplan instandhoudingsprojecten waterketen (702070), investeringsplan verzamelkrediet Energieneutraal en duurzaam circulair (702085, voor zover het projecten betreft binnen de waterketen), investeringsplan veilige toestand biogasinstallatie DGL en NWA (702082) en investeringsplan optimalisatie rioolgemaal Morsestraat (702090);
6. aan het investeringsplan verzamelkrediet assetsysteem waterketen de kaders te verbinden zoals verwoord in bijlage 2;
7. de resterende ter beschikking gestelde ontwerp- en uitvoeringskredieten voor in standhoudingsprojecten waterketen, verzamelkrediet Energieneutraal en duurzaam circulair (voor zover het projecten betreft binnen de waterketen), veilige toestand biogasinstallatie DGL en NWA en optimalisatie rioolgemaal Morsestraat ter hoogte van totaal € 45.879.406 onder te brengen in verzamelkrediet assetsysteem waterketen en deze op te hogen met een bedrag van € 6.320.594 voor de periode 2023 - 2026 en dit krediet jaarlijks bij de begroting te herijken en aan te vullen met de volgende jaarschijf.

2) Aanleiding

De begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2028 worden conform de Bestuurlijke P&C-kalender 2023 respectievelijk ter vaststelling en ter informatie aan de VV aangeboden.

3) Beoogd effect

Met de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2028 vertalen we de ambities uit het coalitieakkoord 2023-2027 in concrete doelen, resultaten en middelen voor het jaar 2024. De meerjarenraming 2025-2028 heeft een indicatief karakter.

4) Kernboodschap

Waterkwaliteit is een belangrijk thema voor deze bestuursperiode. Conform het coalitieakkoord 2023-2027 'Water voor Mens en Natuur; een trendbreuk in waterbeheer' nemen we extra maatregelen om de KRW-doelen in 2027 te realiseren. Voor waterkwaliteit is in het coalitieakkoord aangegeven dat daarvoor € 3 miljoen per jaar beschikbaar is. In de begroting is voor de jaarschijf 2024 voor € 2,6 miljoen aan activiteiten gepland, omdat verwacht wordt dat dit het maximum aan uitvoerbaarheid in 2024 betreft. Voorgesteld wordt om wel € 3 miljoen op te nemen in de begroting voor 2024 en het overschot van € 0,4 miljoen te reserveren in een egaliseriereserve voor de jaren na 2024.

Voor de nieuwe De Groote Lucht zetten we in 2024 de voorbereidingen voort. Onze ambities op het gebied van de waterkwaliteit en onze voorbereidingen voor de nieuwe Groote Lucht zorgen voor behoefte aan extra financiële ruimte in 2024.

We dekken de extra uitgaven 2024 voor een deel door ombuigingen of efficiency binnen de bestaande financiële ruimte, zoals dekkingskeuzes om de kosten te drukken. Het overige deel van de extra uitgaven dekken we door onze belastingopbrengsten in 2024 met een gemiddeld percentage van circa 7% te laten stijgen. In de stijging van de heffingen is ook een opslag voor toekomstige investeringen opgenomen. Voor de zuiveringsheffing is dat voor de investering in de nieuwe De Groote Lucht en de investeringen door de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater.

De in 2023 opgelegde energieopslag in het zuiveringstarief van € 15 per vervuilingseenheid (ve) wordt in 2024 verlaagd vanwege de verwachting dat de indexering van de dienstverleningsvergoeding PPS lager uitvalt, wat leidt tot circa € 3,1 miljoen lagere kosten. Deze kostenverlaging wordt verdisconteerd in de energieopslag waardoor deze daalt van € 15 per ve in 2023 naar € 13 per ve in 2024.

Verder blijven we investeren om in 2025 energieneutraal en in 2050 klimaatneutraal te zijn. Ook werken we aan het onderhouden en versterken van de dijken en kades en we blijven ons sterk maken om water en bodem sturend te laten zijn bij de inrichting van ons gebied.

5) Historie – eerdere besluitvorming

De begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2028 zijn tot stand gekomen op basis van het coalitieakkoord 2023-2027 'Water voor Mens en Natuur; een trendbreuk in waterbeheer', het Waterbeheerprogramma 6 (2022-2027) en de structurele mutaties uit de bestuursrapportage 2023.

6) Regelgeving en Beleid

Waterschapswet, artikelen 99 tot en met 102. Waterwet, artikelen 4.6 en 4.7.
Het Waterschapsbesluit schrijft voor wat ten minste in de begroting en meerjarenraming opgenomen moet worden.

7) Financiën

Met het vaststellen van de begroting 2024 worden de financiële consequenties voor de uitvoering van de ambities uit het coalitieakkoord voor het begrotingsjaar 2024 bekrachtigd. De meerjarenraming 2025-2026 is indicatief van aard.

De financiële consequenties betreffen op hoofdlijnen:

- Het voordelig exploitatieresultaat in 2024 bedraagt € 9,0 miljoen.
- Ten opzichte van de bijgestelde begroting van 2023 stijgen de kosten € 10,5 miljoen en de opbrengsten met € 20,2 miljoen. Per saldo wijzigt het exploitatiesaldo met € 9,7 miljoen.
- Bij de kosten wordt de grootste ontwikkeling veroorzaakt door de sterk gestegen personeelskosten, inflatie en de energiekosten.
- Aan de opbrengstenkant zijn het met name de belastingopbrengsten die met € 19,2 miljoen voor de toename zorgen. De oorzaken van de belastingstijging zijn de volgende:

Nr.	Oorzaak	Bedragen (€ 1 miljoen)
1	Doorbelasting gevolgen inflatie, cao	9,9
2	Groei areaal huishoudens en ingezetenen en ontwikkeling WOZ-waarde	2,3
3	Verlaging energieopslag met € 2 per vervuilingseenheid door lagere energie-index	-3,1
4	Reserveren voor grote investeringsopgaven de nieuwe De Groote Lucht en Europese richtlijnen stedelijk afvalwater (structureel oplopend)	1,4
5	Extra storting in Egalisatiereserve AWZI Harnaschpolder om de hogere kosten in 2031-2033 volledig uit de reserve te kunnen dekken (structureel)	3,3
6	Overige mutaties reserves	0,4
7	Intensivering waterkwaliteit	3,0
8	Overige opgaven (bijvoorbeeld ontwikkeling onderhoud beheersysteem)	2,0
	Totaal stijging belastingopbrengsten	19,2

De voorgestelde bestemming van het exploitatiesaldo van € 9,0 miljoen middels onttrekkingen en dotaties aan reserves is:

Bedragen * € 1 miljoen	Onttrekking	Dotatie
Algemene reserve vrij inzetbaar	1,3	
Tariefdeemping watersysteem	1,2	
Tariefdeemping zuiveringssysteem	2,8	
Tariefegalisatie watersysteem		0,4
Egalisatiereserve AWZI Harnaschpolder		8,5
Toekomstige kapitaallasten watersysteem		0,5
Toekomstige kapitaallasten zuiveringssysteem		4,9
Totaal	5	14

Investeringsen

Uitgangspunt is dat het verzamelkrediet voor alle assets jaarlijks – met de begroting – wordt herijkt en aangevuld met de volgende jaarschijf. Voor de hoogte van het verzamelkrediet wordt uitgegaan van de verwachte uitgave van het lopende begrotingsjaar en de drie begrotingsjaren daaropvolgend.

In paragraaf 15 Toelichting van dit bestuursvoorstel zijn de herijkingen van de verzamelkredieten opgenomen.

8) Duurzaamheid

In de begroting 2024 is rekening gehouden met het beleid van Delfland inzake duurzaamheid. Specifiek wordt hier aandacht aan besteed via de programmalijnen energie en klimaatneutraal en circulaire economie binnen het programma waterketen en circulariteit.

In 2024 ontwikkelen we circulaire strategieën op basis waarvan we beleid maken t.a.v. circulair inkopen, beheren, bouwen en werken. Daarbij formuleren we passende maatregelen om het beleid te implementeren in de organisatie.

9) Organisatorische en personele consequenties

In de begroting 2024 is sprake van een stijging van de personeelskosten door het cao-effect van circa 4%. Ook is sprake van formatie-uitbreiding door intensivering van beleid, inrichting van de projectorganisatie de nieuwe De Groote Lucht en een omzetting van personeel van derden naar personeel in loondienst.

Dossiernummer: 2901

10) OR

De OR wordt geïnformeerd over de aan de VV voorgelegde begroting 2024.

11) Risico's en beheersmaatregelen

In de begroting 2024 is als bijlage de paragraaf Risico's opgenomen. Met ons risicobeleid voldoen we aan de wettelijke verplichting voor waterschappen om de risico's in kaart te brengen en beleid te ontwikkelen om deze risico's af te dekken.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

Communicatie over de begroting 2024, inclusief de meerjarenraming 2025-2028 vindt plaats na het D&H-besluit. De communicatie over de tarieven opgenomen in de Begroting 2024 vindt plaats rond de besluitvorming in de Verenigde Vergadering op 30 november 2023.

Medewerkers worden over het besluit van D&H onder meer geïnformeerd via het samenwerkingsportaal (intranet) en het publiek via de website, social media, de pers en een advertentie in huis-aan-huisbladen. Naast het verspreiden van een persbericht aan regionale media tonen we via de kanalen van Delfland een videoboodschap met de portefeuillehouder Financiën. Daarnaast wordt in de D&H-nieuwsbrief een bericht over het besluit en het vervolgproces van de begroting opgenomen.

Nadat de Verenigde Vergadering op 30 november 2023 de begroting en de daarin opgenomen tarieven heeft vastgesteld verspreiden we een persbericht over de tarieven. Van het besluit met betrekking tot de tarieven voor 2024 wordt de Regionale Belasting Groep zo spoedig mogelijk na vaststelling in kennis gesteld. Van de begroting 2024 verschijnt dan ook een digitale versie op onze website, conform 2023.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

Het ontwerp van de begroting 2024 wordt, zodra het college dit aan de VV heeft voorgelegd, voor iedereen ter inzage gelegd en algemeen verkrijgbaar gesteld. De terinzagelegging en de verkrijgbaar stelling worden openbaar kennisgegeven. Het algemeen bestuur beraadslaagt over de begroting 2024 niet eerder dan twee weken na de openbare kennisgeving (artikel 100 lid 3 van de Waterschapswet). De artikelen 99 tot en met 102 van de Waterschapswet zijn van toepassing.

14) Bevoegd orgaan

Op grond van artikel 101, lid 1, van de Waterschapswet is de VV het bevoegd orgaan tot het vaststellen van de programmabegroting 2024.

15) Toelichting

Coalitieakkoord en financieel beleid

De begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2028 zijn gebaseerd op het coalitieakkoord 2023 – 2027 "Water voor Mens en Natuur, een trendbreuk in waterbeheer", het WBP6, de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2027 en de structurele mutaties uit de bestuursrapportage (Burap) 2023. Vanwege de verkiezingen is voor 2024 geen kadernota opgesteld.

De hoofdlijn van het financieel beleid in het coalitieakkoord 2023-2027 is een deugdelijk financieel beleid dat ruimte biedt aan nieuwe ontwikkelingen die op ons afkomen en tegelijkertijd betaalbaar, uitlegbaar en uitvoerbaar is. Hierbij dient structureel een toekomstbestendige verhouding tussen schulden en opbrengsten bereikt te worden en de heffingen gelijkmatiger te laten ontwikkelen.

Dossiernummer: 2901

Hieraan is in de begroting vormgegeven door:

- de extra kosten deels te financieren door ombuigingen of efficiency binnen de bestaande financiële ruimte;
- de heffingen bij te stellen;
- in de heffingen een opslag voor toekomstige investeringen op te nemen;
- de energieopslag in de zuiveringsheffing te verlagen vanwege de dalende energiekosten.

Vanuit de VV is gevraagd om ook op langere termijn een duurzame balans tussen opgaven, kosten, opbrengsten en schuldpositie te blijven realiseren. In de begroting is hieraan aandacht besteed door middel van:

- een jaarlijks sluitende begroting;
- een houdbare schuldpositie, een netto schuldquote die onder de 250% blijft;
- een gelijkmatige ontwikkeling van de belastingtarieven en inherent daaraan de lastenprofielen

Investerings

De voor 2024 en meerjarenraming 2025-2028 opgenomen investeringsramingen zijn door de assetmanagers getoetst op realisme en haalbaarheid in de planvorming en de uitvoering en naar beneden bijgesteld ten opzichte van de investeringsvolumes die in de meerjarenraming 2024-2027 bij de begroting 2023 ter indicatie waren gepresenteerd.

Naast de reguliere investeringen in onze assets staan de komende 10 tot 15 jaar tenminste twee grote opgaven voor de deur: de bouw van een nieuwe zuiveringsinstallatie in Vlaardingen en de implementatie van nieuwe strengere Europese richtlijnen voor de zuivering van het stedelijk afvalwater. In de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2028 is gerekend met de tot nu toe voorhanden cijfers van investeringsvolumes.

Verzamelkredieten

Verzamelkrediet assetsysteem waterketen

In navolging van het coalitieakkoord 2023 – 2027 “Water voor Mens en Natuur, een trendbreuk in waterbeheer” wordt ook voor assets waterketen een verzamelkrediet ingericht. Het assets waterketen moet duurzaam in stand gehouden worden. Het noodzakelijk groot onderhoud moet worden uitgevoerd. Daarnaast willen we kansen benutten om verder te verduurzamen en grondstoffen terug te winnen. Met de nieuwe Europese richtlijn Stedelijk Afvalwater op komst moet op termijn voldaan worden aan strengere eisen. Met de maatregelen voor instandhouding en/of vernieuwbouw anticiperen we hier al op (werk-met-werk). Het verzamelkrediet biedt een effectief en efficiënt middel om de noodzakelijke maatregelen binnen het assets waterketen uit te voeren. In het projectenoverzicht bij de Burap en jaarrekening wordt de voortgang (achteraf) inzichtelijk gemaakt.

Met het investeringsplan verzamelkrediet assetsysteem waterketen wordt de werkwijze welke in april 2020 is geïntroduceerd binnen assets waterveiligheid, breder toegepast binnen de organisatie. Uitgangspunt is dat het verzamelkrediet jaarlijks – met de begroting – wordt herijkt en aangevuld met de volgende jaarschijf. Voor de hoogte van het verzamelkrediet wordt uitgegaan van de verwachte uitgave van lopend begrotingsjaar en de drie begrotingsjaren daaropvolgend. In bijlage 2 Investeringsplan verzamelkrediet assetsysteem waterketen is een nadere toelichting opgenomen over het verzamelkrediet assetsysteem waterketen.

Verzamelkrediet assets waterkeringen

Met de vaststelling van de begroting wordt ook het verzamelkrediet assets waterkeringen herijkt en aangevuld met een volgende jaarschijf. De peildatum voor de herijking is 1 januari van het lopende begrotingsjaar (2023). Met de begroting 2024 worden de jaren 2023 t/m 2025 herijkt en wordt jaarschijf 2026 toegevoegd aan het verzamelkrediet. In tabel 1 zijn de vier nog lopende verzamelkredieten weergegeven. Op 1 januari 2023 was een krediet beschikbaar van € 49,2 miljoen.

Tabel 1: Beschikbaar budget per 1 januari 2023

Projectnummer	Beschikbaar gesteld krediet	Realisatie 2022	Restant krediet 1 januari 2023
701753	€ 3.865.000	€ 3.341.944	€ 523.056
701916	€ 20.063.255	€ 16.773.617	€ 3.289.638
701994	€ 17.303.000	€ 14.377.079	€ 2.925.921
702084	€ 45.235.483	€ 2.779.648	€ 42.455.835
Totaal	€ 86.466.738	€ 37.272.288	€ 49.194.450

In tabel 2 is een meerjarenoverzicht opgenomen voor de jaren 2023 tot en met 2026. Geraamd wordt dat in totaal € 45,2 miljoen benodigd is. Hiervoor is op dit moment al voldoende krediet beschikbaar. Het is dus niet nodig het verzamelkrediet en bijbehorend investeringsplan op te hogen.

Tabel 2: meerjarenraming assets waterkeringen

Begrotingsjaar	Meerjarenraming
2023	€ 9.000.000
2024	€ 8.700.000
2025	€ 14.000.000
2026	€ 13.500.000
Totaal	€ 45.200.000

Verzamelkrediet assets watersysteem

Ook voor onze assets binnen het watersysteem heeft herijking van het verzamelkrediet plaatsgevonden wat leidt tot het aanvullen van het investeringsplan en het verzamelkrediet watersysteem met een bedrag van € 4.000.000, -.

Beoordeling prestatie-indicatoren

Aan de VV is toegezegd de huidige set prestatie-indicatoren (PI's) bij de start van de nieuwe bestuursperiode te beoordelen op duurzaam- en bruikbaarheid. Het traject in navolging hiervan heeft de volgende resultaten opgeleverd, die in de programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2028 als zodanig zijn verwerkt:

- PI's die komen te vervallen binnen het programma Waterketen en circulariteit:
 1. Vermindering rioolvreemd water in % in (programma: waterketen);
 2. GWW-opdrachten met duurzame/ circulaire ambitie;
 3. (Advies)diensten en leveringen met duurzaam/circulaire ambitie;
- Nieuwe PI's:
 1. Mate van cyberweerbaarheid in het programma Organisatie en bedrijfsvoering;
 2. Aandeel toegepaste secundaire en biobased materialen in GWW-projecten in het programma Waterketen en circulariteit;

Aanscherping van bestaande PI's binnen het programma Organisatie en bedrijfsvoering:

1. Werkgeverschap;
2. TRCF.

16) Bijlagen

1. Begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2028
2. Investeringsplan verzamelkrediet assetsysteem waterketen

Dossiernummer: 2901

Onderwerp Begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2028
Dossiernummer 2901

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 24 oktober 2023, dossiernummer 2901;

gelezen het positieve advies van de Commissie Bestuur, Financiën en Organisatie.

Overwegende dat:

1. Het ontwerp van de begroting 2024 ingevolge artikel 100, tweede en derde lid, van de Waterschapswet gedurende twee weken voor eenieder ter inzage wordt aangeboden;
2. hiertegen geen bedenkingen ingediend worden

Gelet op:

De artikelen 99 tot en met 102 van de Waterschapswet

Besluit:

Het college besluit de Verenigde Vergadering voor te stellen:

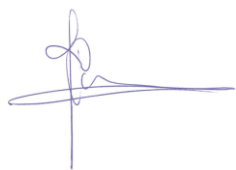
1. de begroting 2024, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen;
2. kennis te nemen van de meerjarenraming 2025-2028, als onderdeel van de programmabegroting 2024, zoals opgenomen in bijlage 1;
3. Het investeringsplan en het verzamelkrediet watersysteem aan te vullen met een bedrag van € 4.000.000;
4. het investeringsplan verzamelkrediet assetsysteem waterketen vast te stellen op een bedrag van € 52.200.000 voor de periode 2023 – 2026 en dit investeringsplan jaarlijks bij de begroting te herijken en aan te vullen met de volgende jaarschijf;
5. in het investeringsplan verzamelkrediet assetsysteem waterketen de projecten op te nemen welke vallen onder het investeringsplan instandhoudingsprojecten waterketen (702070), investeringsplan verzamelkrediet Energieneutraal en duurzaam circulair (702085, voor zover het projecten betreft binnen de waterketen), investeringsplan veilige toestand biogasinstallatie DGL en NWA (702082) en investeringsplan optimalisatie rioolgemaal Morsestraat (702090);
6. aan het investeringsplan verzamelkrediet assetsysteem waterketen de kaders te verbinden zoals verwoord in bijlage 2;
7. de resterende ter beschikking gestelde ontwerp- en uitvoeringskredieten voor in standhoudingsprojecten waterketen, verzamelkrediet Energieneutraal en duurzaam circulair (voor zover het projecten betreft binnen de waterketen), veilige toestand biogasinstallatie DGL en NWA en optimalisatie rioolgemaal Morsestraat ter hoogte van totaal € 45.879.406 onder te brengen in verzamelkrediet assets en deze op te hogen met een bedrag van € 6.320.594 voor de periode 2023 - 2026 en dit krediet jaarlijks bij de begroting te herijken en aan te vullen met de volgende jaarschijf.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 30 november 2023.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,

de voorzitter,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'P' and 'C' followed by a horizontal line.

ir. P.C. Janssen

A handwritten signature in blue ink, reading 'P.H.W.M. Daverveldt' in a cursive style.

dr. P.H.W.M. Daverveldt